

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem., ve věci

žalobce: D. A.,
e. č. X
st. přísl. X
t. č. pobytem X

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 4. 2023, č. j. OAM-57/ZA-ZA11-D07-2023,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ nebo „zdejší soud“) žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 4. 2023, č. j. OAM-57/ZA-ZA11-D07-2023 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž byla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany posouzena jako nepřipustná a řízení o ní bylo zastaveno podle ust. § 25 písm. i) ve spojení s ust. § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“). Současně bylo podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví

kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“), rozhodnuto o tom, že státem příslušným k posouzení podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany je Maďarsko.

II. Žaloba

2. Žalobce především namítal, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné a nepřezkoumatelné, a to s ohledem na vady předcházejícího správního řízení. Žalobce dále namítal, že celé řízení bylo jednostranné a neobjektivní. Žalovaný přitom porušil svou povinnost postupovat řádným procesním postupem, v souladu s právním řádem ČR a se zásadami a principy činnosti správních orgánů. Žalovaný rovněž rozhodnutí nedostatečně odůvodnil a chybně vyložil zákon.
3. Žalobce dále namítal, že použité informace nejsou aktuální. Žalovaný by měl při rozhodování posoudit aktuální stav o zemích původu a zjistit přesně a úplně skutečný stav věci.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě především uvedl, že žalobní námitky považuje za nedůvodné.

IV. Jednání před soudem

5. Žalobce se nařízeného jednání nezúčastnil.
6. Žalovaný při jednání především odkázal a uvedl obdobné skutečnosti jako v napadeném rozhodnutí a ve vyjádření k žalobě.

V. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (ust. § 65 odst. 1 s. ř. s.), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.
8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
9. Žaloba **není důvodná**.
10. Podle čl. 3 odst. 1 věty druhé nařízení Dublin III *„žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III“*. Výjimku představuje situace popsaná v čl. 3 odst. 2 větě druhé, dle které *„není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že*

dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.“

11. Podle čl. 12 odst. 1 dublinského nařízení, *pokud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal. Podle odstavce 2 téhož ustanovení pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. [810/2009](#) ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech⁽¹⁴⁾. V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát. Podle článku 7 odst. 1 Dublinského nařízení členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v této kapitole, se určuje na základě stavu v době, kdy žadatel podal první žádost o mezinárodní ochranu v některém členském státě.*
12. Soud k věci uvádí, že mezi účastníky není sporné, že žalobce požádal v ČR o mezinárodní ochranu dne 16. 1. 2023. Rovněž není sporné, že v této době byl žalobce držitelem platného pobytového oprávnění č. 000927562 vydaného Maďarskem dne 28. 3. 2022 s platností do 1. 8. 2023. Žalovaný tedy postupoval správně, když rozhodl, že státem příslušným k posouzení je Maďarsko. Z obsahu napadeného rozhodnutí je navíc zřejmé, že správní orgán požádal Maďarsko dne 21. 2. 2022 o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a dne 10. 3. 2023 obdržel správní orgán informaci, že Maďarsko uznalo svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce.
13. Soud k věci dále s ohledem na obecné námitky žalobce uvádí, že podle čl. 3 odst. 1 věty druhé dublinského nařízení *žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. Výjimku představuje situace popsaná v čl. 3 odst. 2 větě druhé, dle které není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.*
14. V rámci dublinského systému tedy nelze premisťovat žadatele o mezinárodní ochranu do zemí, v nichž azylové řízení nebo podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu vykazují natolik závažné, tedy systémové nedostatky z hlediska závazných standardů Společného evropského azylového systému (resp. z hlediska srovnatelných závazků ostatních zemí dublinského systému, které nejsou právními předpisy Společného evropského azylového systému v té či oné míře vázány). Tyto systémové nedostatky musejí dosahovat intenzity, že by v případě přemístění žadatele do dané země dublinského systému vzniklo riziko nelidského či ponižujícího zacházení s tímto žadatelem, rozporné s požadavky zejména čl. 4 Listiny základních práv EU, resp. čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jak byly konkretizovány

v judikatuře Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva (přímo k možnosti vzniku takové újmy v rámci uplatňování dublinského systému srov. zejména rozsudky velkého senátu Soudního dvora ze dne 21. 12. 2011, *N. S. a M. E.*, C-411/10 a C-493/10, ze dne 14. 11. 2013, *Puid*, C-4/11, a ze dne 10. 12. 2013, *Abdullahi*, C-394/12; a dále rozsudky velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 1. 2011 ve věci *M. S. S. proti Belgii a Řecku*, stížnost č. 30696/09, a ze dne 4. 11. 2014 ve věci *Tarakhel proti Švýcarsku*, stížnost č. 29217/12).

15. Nejvyšší správní soud v této souvislosti již vyslovil, že úvaha správního orgánu týkající se možnosti přemístění žadatele ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce dublinského nařízení musí být obsažena v každém rozhodnutí o přemístění žadatele, bez ohledu na to, do jaké země má být žadatel přemístěn (viz rozsudek ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 - 27). Tyto závěry správního orgánu musí mít oporu ve zprávách o fungování azylového systému v tomto státě, případně v dalších podkladech, které budou obsaženy ve správním spise (rozsudek ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 - 22).
16. Napadené rozhodnutí žalobce tyto úvahy obsahuje. Žalovaný se otázkou existence systémových nedostatků zabýval na straně 4 a 5 rozhodnutí. Vycházel z dokumentu Informace OAMP Maďarsko ze dne 29. 9. 2022, dle kterého je maďarský systém koherentní se systémem ČR a je v souladu s normami EU. Z tohoto dokumentu mj. vyplývá, že kompetentní orgány k přijetí žádosti jsou policie a Národní vrchní ředitelství pro cizineckou policii. Od května 2020 musí potenciální žadatel nejprve podat tzv. prohlášení o úmyslu pro účel podání žádosti o azyl na maďarském velvyslanectví v Bělehradě či Kyjevě. Součástí řízení je standardně jeden či více pohovorů s žadatelem. K prvnímu pohovoru úřady přistupují ihned po vstupu na území či během podání prohlášení. NGDAP obvykle provádí dva pohovory. Druhý slouží případnému vyjasnění rozporů. Pohovoru může být přítomen ještě právní zástupce a tlumočník. Na požádání je dodržován princip genderu. Žadatelé mají nárok na bezplatné právní zastupování. V případě zamítnutí žádosti je možné odvolání k regionálnímu správnímu a pracovnímu soudu. Lhůta činí 3 dny nebo 8 dnů dle typu řízení. Ubytování je poskytováno v tzv. ubytovacích střediscích. Po podání žádosti jsou nicméně žadatelé po dobu čtyř týdnů umístěni do tzv. uzavřených středisek. Střediska jsou tři s celkovou kapacitou 480 osob. Dle zprávy AIDA se podmínky v jednotlivých střediscích liší. Ubytování je poskytováno sdílenou formou, úklid je zajištěn. Soukromí je omezené, nicméně je možný oddělený prostor pro rodiny s dětmi. Při opuštění střediska nad 24 hodin je třeba informovat úřady, obecně je možnost respektována. Žadatelé mají nárok na hmotnou a finanční pomoc, a to formou jídla, zdravotní péče a omezené finanční podpory. Bezplatný nárok vzniká pouze u nemajetných osob. Po uplynutí 9 měsíců mají žadatelé možnost uplatnění na pracovním trhu. Mají nárok na přístup k bezplatné zdravotní péči, v průběhu řízení na péči v rozsahu praktického lékařství.
17. Soud k věci dále uvádí, že Maďarsko je členem EU, státní moc dodržuje právní předpisy a lidská práva, je schopná zajistit dodržování práv a povinností ze strany nestátních subjektů. Maďarsko ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlížejí na dodržování těchto práv. Je považováno za bezpečnou zemi jak ze strany ČR, tak i EU.

18. K možnému zahlcení azylového systému v Maďarsku v důsledku války na Ukrajině soud poukazuje na to, že shodně jako v České republice je pobyt ukrajinských občanů na území Maďarska řešen pobytovým oprávněním na základě prováděcího rozhodnutí Rady EU 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana. Nejsou proto dány předpoklady zahlcení azylového systému.
19. K námitce žalobce ohledně aktuálnosti podkladů rozhodnutí lze odkázat i na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č.j. 45 Az 21/2016-55 (publikováno pod č. 3714/2018 Sb. NSS) podle něhož zastaralost zpráv o zemi původu nelze posuzovat pouze na základě faktu od datu vydání takové zprávy. Zastaralá je pak taková zpráva, jež obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím využitím již nejsou aktuální, neboť situace popsána ve zprávě se změnila. To se v posuzovaném případě nestalo a žalobce to ani netvrdil. S podklady pro rozhodnutí byl žalobce řádně seznámen, nic dalšího doložit nepožadoval.
20. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 7. 6. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016 – 52, společný evropský azylový systém je „založen na domněnce vzájemné důvěry a na předpokladu, že zacházení s žadateli o azyl v každém členském státě splňuje požadavky Listiny základních práv EU, Ženevské úmluvy i Úmluvy o lidských právech a základních svobodách. Tato domněnka je vyvratitelná, to však neznamená, že jakékoli porušení základního práva členským státem automaticky znemožňuje přemístění žadatele o azyl do tohoto členského státu. Je tomu tak pouze tehdy, je-li třeba se vážně obávat, že dochází systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení.“
21. Jelikož v otázce azylového řízení mezi členskými státy platí domněnka vzájemné důvěry, pro vyvrácení této domněnky musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostacích v azylovém řízení, jež by důkladně podepřel relevantními důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019 – 41). Obdobně lze vycházet z rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 19. 3. 2019, Jawo, C-163/17, ve kterém bylo v bodu [90] uvedeno, že, „*má-li soud, který rozhoduje o oprávněném prostředku, jenž byl podán proti rozhodnutí o přemístění, k dispozici důkazy, které předložila dotčená osoba za účelem prokázání existence takového rizika, je tento soud povinen na základě objektivních, spolehlivých, přesných a řádně aktualizovaných údajů a s ohledem na standard ochrany základních práv zaručený unijním právem, posoudit existenci buď systémových či celoplošných nedostatků, anebo nedostatků týkajících se některých skupin osob.*“ K tomu, aby se na systémové nedostatky vztahovala působnost článku 4 Listiny základních práv EU, musí tyto dosahovat obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech okolnostech případu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 192/2020 – 27). Takové pochybnosti, které by výše uvedenou domněnku vyvrátily, v předcházejícím ani soudním řízení nevystaly.

VI. Závěr a náklady řízení

22. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.

23. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 24. července 2023

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce